

DE SYGE

Tekstboks: Sverige og flokimmunitet

Mens store dele af det danske samfund lukkede ned i foråret 2020, var coronahåndteringen helt anderledes i Sverige. Den svenske regering overtog ikke styringen, men fulgte i langt højere grad myndighedernes råd. Dermed blev der lagt mere vægt på den lægefaglige viden og evidens i den svenske coronahåndtering. Resultatet blev, at Sverige i foråret 2020 havde færre restriktioner end noget andet europæisk land. Skoler og cafeer forblev åbne, gader og butikker var fulde af mennesker og loftet for forsamlinger blev sat til 500.

Argumenterne bag Sveriges mindre indgribende tilgang havde flere ligheder med de danske sundhedsmyndigheders proportionalitetsprincip. Epidemien skulle kontrolleres uden drastiske indgreb. Nedlukningen af samfundet kunne medføre arbejdsløshed, ensomhed og andre konsekvenser, som risikerede at påvirke folkesundheden mere negativt end selve epidemien, argumenterede statsepidemiolog Anders Tegnell, som blev ansigtet på Sveriges unikke coronahåndtering.

Vurderingen af den svenske coronahåndtering varierede meget i takt med smitte- og dødstal. På den ene side blev Sverige beundret for at kunne opretholde et åbent samfund mens størstedelen af den vestlige verden oplevede omfattende nedlukninger. På den anden side blev strategien kritiseret for at være årsag til, at Sverige i det sene forår 2020 oplevede verdens højest registrerede coronadødelighed.

Begrebet flokimmunitet blev ofte knyttet til den svenske strategi. Epidemiologer var enige om, at udbredt immunitet i befolkningen var det, der i sidste ende skulle begrænse epidemien. Det kunne opnås gennem smitte eller ved hjælp af vacciner. Men hvor mange skulle smittes for at opnå flokimmunitet, hvor mange havde allerede haft corona i løbet af foråret 2020, kunne man blive smittet med corona mere end én gang og ville man være i stand til at udvikle en effektiv vaccine? Det var spørgsmål, som der ikke fandtes klare svar på, og derfor var der forskellige holdninger til, om den naturlige flokimmunitet, som blev udviklet gennem smitte, var løsningen.

I efteråret 2020 oplevede mange lande en anden coronabølge, mens smittetallene i Sverige forblev flade. Beundringen over den svenske strategi og Anders Tegnell vendte tilbage. Fra november ramte den anden bølge imidlertid Sverige hårdt og flere af de restriktioner, som myndighederne havde undgået i foråret, blev indført, deriblandt forsamlingsforbud, mundbind og omfattende testning. Dermed kom den svenske coronahåndtering til at ligne den danske.